

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Qvæstio Vltima. De potentia productiva Angelorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95871)

rius; probatur distinctio actuum; quia unus est verus, & alius saepe falsus; unus evidens, ut supponimus, & alius inevidens; unus necessarius, & alius liber: ergo sunt distincti, quia proprietates adeo distinctae, imo & oppositae non possunt simul eidem actui convenire: posita vero actuum distinctione causalitas unius ex alio evidens est, quia tota ratio assentiendi uni obiecto, est assensus alterius, ut dum daemones credunt, & contremiscunt; Ratio credendi est; quia vident miracula, audiunt verba, legunt scripturas, & intelligunt, & ex aliquo testimonio sic cognito evidenter inferunt remita esse, interdum per assensum naturaliter evidentem, adiuncto nimirum hoc principio, quod Deus mentiri non potest, interdum per verisimilem tantum deductionem: ergo nihil ibi deest ad proprietatem discursus.

- 19 Ultima conclusio: In Angelis datur voluntas, & liberum arbitrium, est de fide ex *Psalm. 102.* qui faciunt voluntatem Dei, ex *1. Petri 1.* in quem considerant Angeli prospicere; Ratio est manifesta; quia ad omnem formam sequitur inclinatio, & appetitus; unde ad formam naturalem sequitur appetitus naturalis, ad formam apprehensam per sensum sequitur appetitus sensitivus; ad apprehensam per intellectum uniuersalem, sequitur appetitus intellectivus indifferens, qui est voluntas libera: ergo in Angelis, ubi datur forma apprehensa per intellectum, &c. datur vera libertas. Videantur omnes rationes quibus vsi sumus libris de anima ad probandum dari in homine libertatem hae enim à fortiori probant de Angelis.

QVÆSTIO VLTIMA.

De potentia productiva Angelorum.

- 1 Prima conclusio: Angeli non habent virtutem naturalem ad producendam substantiam aliquam, etiam ex subiecta materia; hæc assertio tam unanimi consensu à Theologis recepta est, ut sine magna temeritate in dubium reuocari non possit, quamvis difficile sit efficaci ratione illam persuadere; docet illam D. Thom. 1. 2. q. 110. art. 2. & reliqui Theologi; eam tradidit D. Leo Papa *epistola 93. ad Turibium*, quatenus cap. 8. damnat Priscillianistas, qui asseriebant, Angelos malos figurare, & efficere corpora humana in vteris mulierum; quæ definitio inuenitur etiam in Concilio Bracaren. 1. can. 12. & canon. 8. eiusdem Concilij, magis autem fauent verba Concilij Anfirani, quæ *romo 1. Concilior. in fine illius Concilij*, & à Gratiano in *capit. 10. Episcop. 26. quest. 5.* referuntur ibi. [De Domino nostro scriptum est, omnia per ipsum facta sunt; quisquis ergo credit, posse fieri, aliquam creaturam, aut in melius, aut in deterius immutari, aut transformari in aliam speciem, vel similitudinem, nisi ab ipso creatore, infidelis est.] Denique D. Augustinus multo clarius hanc veritatem docuit *lib. 3. de Trinit. cap. 7. & 8.*

- 2 Ratione difficile est ut dixi, hanc veritatem demonstrare; sed in primis ostendere possumus hanc potestatem necessariam non esse in uniuerso. Deinde neque ab effectu, vel signo ostendi posse. Tandem neque ex aliquo naturali principio colligi. Primum suadet ratio Durandi quod in rebus naturalibus est virtus sufficiens ad educendas formas de potentia materiae quantum ad gubernationem, & conseruationem uniuersi necessarium est. Secun-

dum probari potest ratione insinuata ab Augustino, quia quidquid ministerio Angelorum bonorum, vel opera malorum, aut verè fit aut fieri apparet, sufficienter fieri potest; applicando agentia corporalia corporibus, ex quibus aliquid fit, ut inferius aliquid de his effectibus tractando magis in particulari dicemus. Tercium probatur, quia nullum est principium ex quo inferre possumus huiusmodi virtutem in Angelis, nisi quia sunt excellentioris naturæ, & perfectionis: hæc autem collectio valida non est, nisi supponatur aliud uniuersale principium quod omnis forma perfectior rem minus perfectam eminenter continet, & illam ideo possit de potentia materiae per se educere; nam sine hoc principio collectio erit ex puris particularibus ac subinde inuálida; at vero istud principium manifeste falsum est, ut inductione ostendi potest comparando in ceteris gradibus perfectiores formas ad minus perfectas; unde probabiliter potest argumentum contrarium retorqueri, quia formæ vegetabilium non continent formas inferioris gradus, ut auri, argenti, & aliorum mineralium vel lapidum, etiam si perfectioris ordinis sint, & c. ergo nec formæ Angelicæ licet altioris gradus sint, continebunt dicto eminenti modo inferiores formas de potentia materiae educibiles.

Ex dictis facile est definire secundum punctum ibi propositum de potentia Angelorum ad immutanda corpora alterationis motus, seu quod pertinet ad producendas materiales qualitates, in quo puncto communis resolutio, ac generalis regula est negatiua, quæ à paritate rationis videtur concludi, non magis habere Angelos potestatem efficiendi qualitates in corporibus, quam educendi formas substantiales ex materia; quia licet forma substantialis materialis ex suo genere perfectior sit quam corporeæ qualitates, & inde non videatur illatio à negatione potestatis ad producendum perfectiorem effectum, ad inferendam impotentiam producendi effectum minus perfectum; nihilominus considerato fundamento illius impotentiae, est satis efficax consequutio, præcipue quia qui producit qualitatem ultimo disponentem ad formam substantialem, producit ipsam formam secundum illud axioma; illius est ultimo disponente ad formam, cuius est producere ipsam; sed Angelus, ut supra probauimus, nullo modo producit formam substantialem; ergo non disponit ad illam.

Ultima conclusio: Unus Angelus loquitur alteri, excitando illum ut audiat; hæc autem excitatio non fit sine aliqua reali actione Angeli loquentis speciem aliquam, vel realem modum eius imprimendo audiendi: expresse tradit hanc conclusionem D. Thomas 1. 2. q. 107. art. 1. ad primum. Ratio est; quia in loquutione Angelica aliqua notitas fit in speciebus eius, ad quem fit loquutio: ergo vel fit à Deo solo ad præsentiam voluntatis, & consensus Angeli loquentis, vel ab ipsomet, qui loquitur concurrente Deo; primum non est verisimile: ergo Angelus loquens est, qui talem excitationem in alio facit, quia Deus relinquit causam secundam agere quidquid est suæ naturæ conueniens, & perfectionem eius non superat, sed actio hæc est valde conueniens naturæ Angelicæ ad suam communicationem, & necessitatem, & non est cur excedat virtutem naturalem Angeli; ergo fit ab ipso Angelo loquente; quod autem non excedat patet manifeste; quia aliter proprie Angelus non loqueretur, sed Deus ad petitionem eius, & Angeli muti essent, hoc autem est contra modum loquendi Scripturæ, &c.

INTRO